N°. 198. 1853.

NEDERLANDSCHE STAATS-COURANT.

De prijs dezer Courant met het Bijblad is f 30 in het jaar; die van de Courant alleen f 20 en die van het Bijblad alleen f 15.

De prijs der advertentien is 25 cents voor den regel bij iedere plaatsing, buiten de zegelgelden en briefporten.

DINGSDAG 23 AUGUSTUS.

NEDERLANDEN.

Bij Koninklijk besluit van den 18den Augustus 1853, n°. 40, is aan den gepensioneerden kapitein der infanterie van het leger in Oost-Indie *J. F. Krämer* vergunning verleend tot het blijven dragen van de activiteits-uniform van het wapen, waarbij hij laatst heeft gediend.

Bij besluit van den 20sten Augustus 1853, n°. 63, heeft Zijne Majesteit goedgevonden in plaats van wijlen O. Oving tot burgemeester der gemeente Sappemeer te benoemen *A. B. ter Spill*.

Bij besluit van dezelfde dagteekening, n°. 64, heeft Zijne Majesteit benoemd tot burgemeester van Buurmalsen *W. E. van Dam van Isselt*, in plaats van Tielenius Kruijthoff, tot andere functien geroepen.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Krachtens Koninklijk besluit van den 10den dezer, n°. 58, heeft de Minister van Binnenlandsche Zaken, bij beschikking van den 11den dezer, n°. 202, 6de afdeeling, goedgevonden te bepalen:

1°. De vergunning tot den aanleg en het in werking brengen van een onderzeeschen electromagnetischen telegraaf, tusschen *Nederland* en *Engeland*, krachtens Zijner Majesteits besluit van den 10den Mei 1852, n°. 19, bij ministeriele beschikking van den 11den Mei daaraanvolgende, n°. 58, 6de afdeeling, aan den heer *A. Ruyssenaers* verleend, wordt overgedragen op den heer *John Lewis Ricardo*, lid van het Britsche Parlement te *Londen*, met bevoegdheid de vergunning aan eene nader op te rigten naamlooze vennootschap over te dragen, mits de statuten dier vennootschap vooraf door den Koning zijn goedgekeurd.

2°. De overdragt geschiedt onder voorwaarden dat de heer *J. L. Ricardo* domicilie kieze te *'s Gravenhage* en zich aldaar doe vertegenwoordigen door eenen gemagtigde, die met de Nederduitsche taal bekend is.

3°. Deze overdragt heeft geen gevolg, tenzij de heer *J. L. Ricardo* in eene authentieke, in dubbel opgemaakte acte verklaard hebbe de voorwaarden en bepalingen aan te nemen waaronder de bovengemelde vergunning aan *A. Ruijssenaers* is verleend; zullende een der afschriften van die acte in het archief van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken worden nedergelegd.

De acte, waarbij de heer *Ricardo* zich aan de gestelde voorwaarden onderwerpt, is op den negentienden dezer verleden voor den notaris J. de Bas Jz., te 's Gravenhage.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

De Minister van Finantien, in ervaring gekomen zijnde, dat zich hier en daar behoefte doet gevoelen aan zilveren pasmunt, brengt, mits deze, ter kennis van de ingezetenen, dat zij, ten allen tijde, stukken van 25, 10 en 5 cents, tegen grove zilveren specie en muntpapier, bij de Betaalmeesters in de arrondissementen, kunnen aanvragen, doch zullen die aanvragen, voor zooveel betreft de stukken van 10 en 5 cents, moeten beperkt blijven tot sommen van hoogstens f 10 te gelijk, als wordende hierbij herinnerd dat, volgens art. 20 van de wet van 26 November 1847 (*Staatsblad* n°. 69), niemand gehouden is voor meer dan *tien gulden* zilveren pasmunt in iedere betaling aan te nemen.

's Gravenhage, den 22sten Julij 1853.

De Minister voornoemd,
VAN DOORN.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

TURKIJE.

Langs onderscheiden wegen zijn berigten uit Konstantinopel van den 13den dezer ontvangen, volgens welke de Divan over de nota der vier mogendheden betreffende het Turksch-Russisch geschil beraadslaagd en zich voor de aanneming derzelve verklaard had.

Volgens de berigten uit Bucharest van den 10den dezer hebben de Hospodars van Wallachije en Moldavie tot nog toe niet gehoorzaamd aan het bevel der Porte om onverwijld hun land te verlaten en zich niet langer aan de Russische heerschappij te onderwerpen. De Fransche en de Engelsche consuls-generaal te Bucharest hebben hun besluit bekend gemaakt om deswege de uitoefening hunner bediening te staken.

Het *Journal de Constantinople* zegt, dat volgens de jongste berigten van den Donau niet minder dan 160 schepen met graan door de ondiepte bij Sulina verhinderd werden de reis voort te zetten.

ITALIE.

In de Turynsche dagbladen leest men thans eene in de vorige maand door de hooge overheid te Florence uitgevaardigde aanschrijving van den volgenden inhoud:

» Na de herhaalde ondervinding dat de volkskeuze in Toscane geen voor het land nuttige besturen oplevert, en dat de burgers tegen de volkskeuze protesteren door van hun kiesregt geen gebruik te maken, heeft de Groot-hertog geoordeeld dat dit regt in het volgende jaar niet meer moest dienen voor de vorming der gemeentelijke vertegenwoordiging; hij heeft aan eene commissie opgedragen hem een anderen vorm voor te stellen die, de vrijheid van het gemeentebestuur naar behooren eerbiedigende, de vorming eener goede gemeentelijke vertegenwoordiging kan verzekeren zonder de aan de volkskeuze verbonden bezwaren mede te brengen.

» Terwijl de nieuwe wet wordt gemaakt, moeten al de toebereidselen voor de verkiezingen worden nagelaten. Hiervan wordt aan de hoofden der gemeentebesturen vertrouwelijk kennis gegeven, met last om alle tot de verkiezingen betrekkelijke werkzaamheden te staken."

DUITSCHLAND.

Den 19den dezer is te Weenen de verloving van den Keizer van Oostenrijk met eene Beijersche Prinses bekend gemaakt. Dien dag trad de Keizer zijn 24ste levensjaar in, terwijl hij als een geschenk op zijnen verjaardag aan de hoofdstad, gelijk aan eenige steden van Boheme, de opheffing heeft verleend van den staat van beleg, welke trouwens sedert geruimen tijd met zachtheid werd gehandhaafd en voor de meeste burgers naauwelijks meer merkbaar was. Eene der omstandigheden die den Keizer tot dit blijk van vertrouwen hebben doen besluiten, is, naar gemeld wordt, de algemeene blijdschap die inzonderheid te Weenen over zijne redding is aan den dag gelegd toen hij onlangs moorddadig aangevallen werd. Voor de kerk die tot herinnering van het behoud van 's Keizers leven uit vrijwillige giften zal worden gebouwd, is reeds omstreeks fl. 1,200,000 bijeengebragt.

— De koninklijke Katholijke kerkeraad van Wurtemberg heeft eene aanschrijving uitgevaardigd inhoudende dat de Staat niet gezind is overeenkomstig den eisch der bisschoppen alle deelneming op te geven aan het vergelijkend examen der geestelijken die eene aanstelling bij eene Wurtembergsche kerkgemeente verlangen; dat het gouvernement alzoo ook dit jaar een examen in de aanstaande maand October heeft verordend; dat welligt de vrees voor de gedreigde kerkelijke straffen de candidaten zal weêrhouden van zich aan dit examen te onderwerpen; dat de regering evenwel meent de gelegenheid aan elk te moeten geven om zich te laten onderzoeken, daar zij aan iemand die niet van harentwege of met hare medewerking onderzocht is, geene aanstelling of bezoldiging zal verleenen.

— De half-officiele Berlijnsche *Zeit* berigt dat de te Berlijn vereenigde afgevaardigden der Duitsche Tolverbond-staten thans beraadslagen over de van verschillende zijden voorgeslagen wijzigingen van het tarief van tolregten; dat echter de definitive stemming over punten van gewigt veelal uitgesteld wordt tot den afloop der geheele beraadslaging, dewijl men alsdan beter kan zien, of de tegenstrijdige belangen niet zijn overeen te brengen; en dat de vraagpunten betreffende de tolvrije opslagsplaatsen in de zeehavens nog niet beslist maar voor eene nadere behandeling voorbehouden zijn.

SPANJE.

In het Spaansche regeringsblad van den 14den dezer is eene aanschrijving openbaar gemaakt van den minister van binnenlandsche zaken aan de gouverneurs der provincien waarbij deze gelast worden al wie zonder de bij de wet vereischte vergunning losse blaadjes en vlugschriften onder het volk verspreiden, op te sporen en zonder verschooning volgens de bestaande wetsbepalingen te vervolgen. » Het tegenwoordige kabinet heeft zich van den aanvang af, zegt de aanschrijving, tot regel gesteld, voor de kalme en voegzame beoordeeling der regeringsmaatregelen een ruimer veld te openen, door geen willekeurige maatregelen jegens de drukpers te nemen, maar ten haren aanzien zich altijd strikt aan de voorschriften der wet te houden. Doch er zijn onrustige lieden die zich op het terrein der openlijke discussie en eerlijke strijdvoering niet sterk genoeg gevoelen en die veeleer de publieke opinie op het dwaalspoor brengen dan voorlichten willen; deze verspreiden losse blaadjes, gedrukt zonder de vereischte vergunning en strekkende om wantrouwen in de gemoederen te wekken en om de orde te storen die het land sedert eenigen tijd geniet."

FRANKRIJK.

In den *Moniteur* van den 19den dezer is een keizerlijk besluit van den vorigen dag afgekondigd, hetwelk de volgende bepalingen inhoudt.

» De invoer van graan en meel, hetzij over land, hetzij met Fransche of buitenlandsche schepen, zal zonder onderscheid van vlag of herkomst, tot den 31sten December 1853 geen hooger regt betalen dan het minimum van het bij de wet van 15 April 1832 bepaalde vlottend regt. Van rijst, drooge groenten en grutten, op dezelfde wijze ingevoerd, zal zonder onderscheid van herkomst, tot den 31sten December 1853 slechts 25 centimes invoerregt voor 100 kilog. betaald worden.

» Tot hetzelfde tijdstip zullen de schepen van elke vlag, die in de havens des Keizerrijks met ladingen graan of meel, rijst, drooge groenten, grutten of aardappelen binnenkomen, vrij zijn van het betalen van tonnegeld.

» De vorenstaande bepalingen zullen toepasselijk zijn op elk Fransch of buitenlandsch vaartuig, uit welks papieren zal blijken dat het de volle lading graan, meel of andere in het besluit vermelde voedselstoffen heeft ingenomen en daarmede uit eene buitenlandsche haven vertrokken is voor den 31sten Decembe

Tot toelichting van het besluit zegt het regeringsblad:

» Volgens den staat der graanprijzen, die op den 31sten Julij jl. vastgesteld is ter bepaling van het bedrag van het graanregt overeenkomstig de wet van 15 April 1832, kan thans door een groot aantal departementen buitenlandsch graan worden ingevoerd tegen betaling van het bloote schaalregt van 25 centimes, en dit zou weldra bij de verdere rijzing der graanprijzen onder de werking der even genoemde wet van zelf het geval worden op alle punten onzer grenzen. Doch de handel wenschte eenen maatregel waardoor hij van het voor de scheepvaart gunstige jaargetijde kon gebruik maken, en den tijd had om zonder gevaar aankoopen en verschepingen te doen."

— In eenige departementen hebben de rijks-ingenieurs die zich met het aanleggen van ondergrondsche waterlozingen hadden bekend gemaakt, aan de landbouwers die hunne hulp daarbij inriepen, groote diensten bewezen. Ten einde dit voordeel zooveel mogelijk algemeen te maken, heeft de minister van openbare werken bepaald dat de jongelieden die aan 's rijks inrigtingen tot ingenieurs opgeleid worden, aldaar ook in het draineren onderrigt moeten ontvangen.

— Het Fransche regeringsblad berigt in zijn nommer van den 20sten dezer, dat de Keizer concessie voor vijf nieuwe spoorweg-ondernemingen heeft verleend, en zegt: » Deze ondernemingen, wier gewigt reeds lang door den Keizer was opgemerkt, strekken om in reeds verleende concessien leemten aan te vullen en gebreken te herstellen; zij verzekeren eene versnelde communicatie met nijvere landstreken, en verbinden verscheiden departements-hoofdplaatsen langs den kortsten weg onderling of met Parijs; eenige zullen van groote dienst zijn voor het verkeer met naburige volken. De uitvoering is toevertrouwd aan welgevestigde maatschappijen, wier hulpmiddelen en crediet de door haar te doene uitgaven verre overtreffen, die alzoo hare verbindtenissen zullen kunnen gestand doen zonder schaarschheid op de geldmarkt of overlading op de fondsenmarkt te weeg te brengen; buitendien zullen zij in hare toenemende inkomsten eene genoegzame vergoeding vinden voor de kosten der nieuw aan te leggen wegen.

» Van den anderen kant zal het land omstreeks 900 kilometers spoorbaan aanwinnen van onbetwistbaar nut voor het algemeen, welke aan ons spoorwegnet toegevoegd zullen worden zonder het minste bezwaar voor de schatkist. Deze zal noch subsidien verleenen noch eene bepaalde opbrengst aan de nieuwe ondernemingen waarborgen; zij wordt integendeel ontheven van eene vroeger toegezegde waarborging van dien aard, en ontvangt zekerheid voor de terugbetaling eener schuld van ruim 15 millioen.

» Dit zijn regtmatige voordeelen. De Staat moet gebaat worden door de veiligheid die hij aan de kapitalen verschaft; en het is de pligt van het bestuur den algemeenen gang van het crediet naauwlettend gade te slaan, ten einde daarvan een billijken grondslag voor zijne onderhandelingen te maken.

» Aan de toenemende algemeene welvaart, aan de steeds vermeerderende opbrengst der reeds in gebruik zijnde spoorweglinien, en ook aan eenige minder strenge voorschriften betreffende de uitvoering der werken, is het te danken dat men de finantiele voorwaarden der sedert eenigen tijd verleende concessien zonder onredelijkheid zooveel voordeeliger voor de schatkist heeft kunnen maken."

BELGIE.

De Kroonprinses van Belgie heeft den 20sten dezer hare plegtige intrede in het land en in de hoofdstad gedaan. Te Verviers is de Prinses, in een tot onzijdig grondgebied verklaard locaal, met eene omslagtige plegtigheid door den commissaris van den Keizer van Oostenrijk aan den koninklijken commissaris overgegeven; en na afscheid genomen te hebben van het talrijk gevolg waardoor zij op haren togt door Duitschland vergezeld was, heeft zij met den Koning en den Kroonprins te midden der juichende bevolking zich naar Brussel begeven.

De burgerlijke huwelijksverbindtenis zou gisteren middag te Brussel gesloten worden, maar is uitgesteld omdat de Prinses door de vermoeijenis der reis onpasselijk was geworden.

— Ten einde een blijk te geven van zijne tevredenheid over het gedrag der troepen in het kamp van Beverloo gedurende het thans afgeloopen tweede tijdvak der oefeningen, heeft de Koning hun eene gratificatie verleend, van fr. 40 voor elke compagnie infanterie, fr. 60 voor elk eskadron cavalerie, fr. 80 voor elke batterij artillerie enz., met bepaling dat deze som voor versnaperingen, vermakelijkheden enz. zal worden besteed.

DENEMARKEN.

Bij een koninklijk besluit van den 14den dezer zijn de Stenden van het hertogdom Sleeswijk opgeroepen om den 1sten October aanstaande bijeen te komen. Tevens zijn nieuwe bepalingen gemaakt over de taal welke in de Stendenvergadering zal worden gebruikt: elk lid zal naar goedvinden in het Deensch of in het Duitsch mogen spreken; de van het gouvernement inkomende stukken, de verslagen van commissien en de aanteekeningen van het verhandelde bij de Stenden zullen in beide talen worden vervat; de koninklijke commissaris en de voorzitter der vergadering moeten steeds de beide talen gebruiken.

De cholera blijft te Kopenhagen afnemende. Tot den 19den dezer waren er van 7121 choleralijders 3854 gestorven.

ENGELAND.

Zaturdag ll. is de zitting van het Britsche Parlement namens Hare Majesteit door eene commissie gesloten. Daarbij is door den lord-kanselier de volgende rede voorgelezen:

» Mylords en Heeren,

» Wij zijn door Hare Majesteit gelast het Parlement van verdere werkzaamheden te ontslaan, en tevens Harer Majesteits hartelijke tevredenheid te betuigen over den gestadigen ijver waarmede gij gedurende eene zitting van langen duur en drukke werkzaamheden, menig onderwerp van groot gewigt voor het algemeen welzijn hebt overwogen.

» Hare Majesteit heeft met veel genoegen gezien dat gij door de opheffing of verligting van belastingen die handel en nijverheid belemmerden, aan een heilrijk stelsel van wetgeving nieuwe uitbreiding hebt gegeven, en de middelen tot verkrijging van hetgeen voor levensonderhoud noodig is, grootelijks hebt vermeerderd.

» De voorzieningen die gij gemaakt hebt om te voldoen aan de behoeften der staatsdienst, niet alleen in dit maar ook in toekomstige jaren, zijn geschikt om aan onze finantien duurzame vastheid te geven en alzoo de kracht en de hulpmiddelen des Rijks te helpen bevestigen.

» De gunstige staat van het openbaar inkomen en de gestadige vooruitgang van onzen buitenlandschen handel zijn blijken van de wijsheid der nu tot vastheid gekomen handelsstaatkunde, terwijl de welvaart die onder de groote handeldrijvende en voortbrengende volksklassen heerscht, gelukkiglijk zonder eene enkele uitzondering, steeds en in toenemende mate getuigt van de ruimere genietingen des volks.

» De door u aangenomen voordragt tot regeling van het toekomstige bestuur over Indie is door Hare Majeteit bereidvaardig bekrachtigd, in de overtuiging dat zij door de ondervinding blijken zal met wijsheid te zijn beraamd, en dat zij wel berekend is voor het doel om den vooruitgang en de welvaart van Harer Majesteits Oostersch gebied te bevorderen.

» Bijzonder genoegen doet aan Hare Majesteit de door u gemaakte voorziening voor het beter beheer van liefdadige stichtingen en fondsen. De beletselen die de regtvaardige en nuttige aanwending der voor liefdadige doeleinden en voor de bevordering der opvoeding afgezonderde bezittingen in den weg stonden, waren een ernstig euvel in den Staat, waartegen gij in uwe wijsheid, Hare Majesteit is daarvan overtuigd, thans een afdoend middel hebt in het werk gesteld.

» Mijne Heeren van het Huis der Gemeenten,

» Wij zijn door Hare Majesteit gelast u te danken voor de geldmiddelen die gij voor de dienst van het loopende jaar hebt bewilligd, en voor de voorziening die gij hebt gemaakt voor 's lands verdediging ter zee en te lande. Hare Majesteit zal daarvan gebruik maken met behoorlijke inachtneming der spaarzaamheid en in overeenstemming met dien geest welke ten allen tijde onze nationale veiligheid tot het hoofddoel harer zorg heeft gemaakt.

» Mylords en Heeren,

Hare Majesteit gelast ons u mede te deelen dat zij steeds van hare bondgenooten de verzekering ontvangt van hunnen onverminderden wensch om de meest vriendschappelijke betrekkingen met dit land aan te houden.

» Met innige belangstelling en deelneming heeft Hare Majesteit onlangs eene ernstige oneenigheid tusschen Rusland en de Ottomannische Porte zien oprijzen. De Keizer der Franschen heeft zich met Hare Majesteit vereenigd in ernstige pogingen om geschillen bij te leggen, wier voortduring Europa in oorlog zou kunnen wikkelen. In overleg met hare bondgenooten handelende, en zich verlatende op de bemoeijingen der thans te Weenen vereenigde conferentie, heeft Hare Majesteit goede reden om te hopen dat eene eervolle schikking spoedig zal tot stand komen.

» Het verheugt Hare Majesteit u de beëindiging van den oorlog aan de grenzen der Kaapkolonie te kunnen aankondigen; en zij vertrouwt dat de vestiging van een representatief bestuur in die kolonie zal leiden tot de ontwikkeling harer hulpbronnen, en haar zal in staat stellen om afdoende maatregelen voor hare verdediging in de toekomst te nemen.

» Ook zijn wij gelast u geluk te wenschen met de eervolle en gelukkige beëindiging van den oorlog in Birmah door de vereenigde inspanning der zee- en landmagt van Hare Majesteit en van de Oost-Indische Compagnie. Daar het doel van den oorlog ten volle bereikt was en de regering van Birmah zich naar behooren had onderworpen, is de vrede afgekondigd.

» Hare Majesteit beschouwt met erkentelijke blijdschap en met dankbaarheid jegens God Almagtig, de rust die alom in haar rijk heerscht, gepaard aan die vreedzame nijverheid en gehoorzaamheid aan de wetten, welke de welvaart van alle klassen Harer onderdanen verzekeren. Het is Harer Majesteits eerste wensch, elke maatschappelijke verbetering te bevorderen en met den bijstand van uwe wijsheid de welvaart en het geluk van haar volk steeds verder uit te breiden."

— De *Times* zegt in een overzigt van de werkzaamheden der nu gesloten parlementszitting:

» Zij heeft ongemeen lang geduurd en was van een buitengewoon werkzamen aard. Sedert den 4den November 1852 is het Lagerhuis op 159 dagen 1152 uren vergaderd geweest; elke zitting duurde gemiddeld $7^1/_4$ uur; na middernacht heeft het 125 uren gezeten. Acht malen zijn de leden uiteengegaan omdat het vereischte aantal niet tegenwoordig was. Bij het Lagerhuis hebben 260, bij het Hoogerhuis 25 hoofdelijke stemmingen plaats gehad.

» Deze parlementszitting heeft een onbekwaam en antinationaal bewind doen vallen en de oppositie schier vernietigd; maar al wat wijs en groot en eerbiedwaardig in den lande is, heeft zij tot een bewind vereenigd hetwelk voor het tegenwoordige onwederstaanbaar schijnt. Het beginsel der handelsvrijheid heeft in deze zitting de beslissende zege behaald en is voor altijd aangenomen. Hoogst gewigtige wetten zijn tot stand gebragt. De nieuwe vorming der liberale partij op een breederen grondslag, het verwijderen van alle denkbeeld eener heerschende coterie van verwante familien, en de opneming van talent en braafheid, waar zij ook gevonden werden, hebben groote eer voor het bewind en groot nut voor het land opgeleverd.

» Over het algemeen is de beraadslaging minder door de lengte dan wel door de veelheid der redevoeringen vertraagd.

» Het Parlement heeft voor het oog der wereld de eer der representative staatsinrigting opgehouden en getoond hoe geschikt zij is voor de goede behartiging der algemeene belangen, wanneer de leiding aan waardige handen is toevertrouwd."

— In de laatste zitting van het Hoogerhuis heeft de lord-kanselier medegedeeld hoever de door hem ondernomen poging om de nog geldige algemeene wetten te vereenigen tot een wetboek, gevorderd was. Het doel was, zeide hij, den inhoud der ruim veertig boekdeelen in quarto, die in zeer digten druk en in een geenszins aangenomen vorm al de van tijd tot tijd gemaakte wetten bevatten, in een beknopt bestek te vereenigen en ook voor niet-regtsgeleerden de kennis van 's lands wetten toegankelijk te maken. Te dien einde had hij vijf ervaren regtsgeleerden in dienst genomen, vooreerst slechts voor een jaar, ten einde na dien tijd de proefneming te kunnen staken, indien zij alsdan geen goede vruchten beloofde. Deze commissie had thans, vier maanden nadat zij benoemd werd, het eerste gedeelte harer taak volbragt, te weten de nog geldige wetten te schiften van die welke uitdrukkelijk ingetrokken of van zelf vervallen waren of uitsluitend particuliere of plaatselijke belangen of niet meer bestaande belangen betroffen: zij had bevonden dat sedert de uitvaardiging der Magna Charta of de eigenlijke vestiging van den representativen regeringsvorm in Engeland tot nu toe 16,442 wetten van algemeen belang waren gemaakt, en dat hieronder slechts 2498 nog onbetwistbaar voor het geheele Vereenigd Rijk geldig waren, wier inhoud alzoo in het wetboek moest worden opgenomen. Nu moest de beste wijze om den inhoud dier wetten te vereenigen, worden uitgemaakt; en te dien einde waren door de commissie eenige uitgewerkte proeven geleverd: de eene was een eenvoudig uittreksel van alle nog geldige wetsbepalingen betrekkelijk een punt; de tweede verbond daar-

mede de bepalingen van het onbeschreven regt; de derde was eene nieuwe redactie, in verbeterde vorm en uitdrukking, van hetgeen thans volgens 's lands wet omtrent eenig punt moest in acht genomen worden. Ook was door een van de leden der commissie eene omwerking der geheele wetgeving op de staats-armzorg, bevattende den inhoud van 160 wetten, bijkans voltooid.

De lord-kanselier zeide dat zijn gevoelen nog niet gevestigd was omtrent de wijze waarop het aangevangen werk moest worden voortgezet, maar dat de voortzetting voor het algemeen belang wenschelijk was en dat het rapport der commissie daarvoor ongetwijfeld een zeer nuttige grondslag zou zijn.

— In het Lagerhuis is door lord John Russell op eene vraag geantwoord, dat de voorstellen die omtrent het grondgebied van het Mosquitoland in Midden-Amerika door Harer Majesteits regering aan de Vereenigde Staten gedaan waren, niet hebben geleid tot de gewenschte vereffening van het geschil.

Een der leden vestigde de aandacht op de onlangs in Portugal gemaakte strafbepalingen tegen degenen die de Roomsch-katholijke godsdienst aantasten of beleedigen of openlijk eene andere godsdienst uitoefenen mogten. Lord John Russell zeide dat de verdragsbepaling welke aan Britsche onderdanen vrijheid van godsdienstoefening in Portugal waarborgt, steeds werd in acht genomen; dat althans geene klagte over schending daarvan bij Harer Majesteits gouvernement was ontvangen; en dat er alzoo voor Engeland voor alsnog geene reden bestond om tegen die onverdraagzame strafbepaling op te komen.

Hij deelde verder mede dat er, ter voldoening aan den door het Lagerhuis op voorstel van een zijner leden geuiten wensch, nu eerstdaags eene staatscommissie zou worden benoemd om onderzoek te doen naar den geest van het onderwijs hetwelk op de Iersche kweekschool van Roomsche geestelijken wordt gegeven, en naar de wijze waarop het rijkssubsidie aan die school wordt aangewend.

Nog eenmaal is in het Lagerhuis de zaak ter sprake gebragt van zekeren Murray, een man van Engelsche afkomst, die in den Kerkelijken Staat tijdens de jongste revolutie met een openbaar ambt bekleed zijnde, eenige pauselijkgezinden aan moordenaren had overgegeven en deswege ter dood veroordeeld zijnde, door onderhandsche tusschenkomst der Engelsche regering lijfsbehoud verwierf en thans voor zijn leven in een der pauselijke kerkers opgesloten is. Daaromtrent ondervraagd zijnde, zeide lord John Russell, dat verdere bemoeijingen ten gunste van dien persoon, althans vooreerst, nutteloos zouden zijn, hebbende het pauselijke gouvernement laatstelijk verklaard hem geene verdere kwijtschelding van straf te kunnen verleenen, daar het wegens de hem bewezen goedertierenheid reeds vele verwijten had moeten hooren van nabestaanden en vrienden van personen die wegens dezelfde misdaden als waarvan Murray overtuigd was, ter dood waren gebragt, zonder dat hunne schuld zwaarder was.

In de laatste zittingen is nog eene oneenigheid tusschen de beide parlementshuizen opgerezen, schoon niet over een gewigtig punt. Het Lagerhuis had op voorstel van een zijner leden eene bepaling aangenomen volgens welke geene met honden bespannen wagens op straatwegen in Engeland en Wales langer mogten gebruikt worden. Deze bepaling is door het Hoogerhuis verworpen, als bezwarend voor de mingegoede volksklassen. Het Lagerhuis volhardde echter bij het verbod, en deelde de redenen daarvan aan het Hoogerhuis mede; dit volhardde bij de verwerping. Op voorstel van lord Palmerston heeft het Lagerhuis eindelijk besloten in de verwerping te berusten, doch met het plan om in de volgende zitting de zaak weder op te vatten. Lord Palmerston vereenigde zich geheel met hen die het gebruik van honden als trekdieren in het algemeen afkeurden, wegens de daarmede veelal gepaard gaande wreedheid, wegens het gevaarlijke voor andere voertuigen en omdat de hondenwagens veelal dienden om gestolen goederen naar den heler te brengen.

— Aan de Londensche Beurs is in de beide laatste dagen der vorige week de prijs der Engelsche fondsen iets gerezen. De aanvrage om geld was minder dringend; er waren twee schepen met belangrijke hoeveelheden goud uit Australie aangekomen en de spoedige aankomst van andere aangekondigd; zoodat dan ook de Bank niet noodig geacht had haar disconto te verhoogen.

De Londensche graanmarkt toonde op den jongsten marktdag weder eene strekking tot rijzing. De tarwe gold 2 shilling meer dan in het begin der week. Deze rijzing wordt alleen toegeschreven aan aankoopen voor Frankrijk.

AMERIKA.

Volgens de berigten van het begin der vorige maand Julij was de tusschen Peru en Bolivia bestaande oneenigheid door wederzijdsche stappen van verbitterenden aard zoo ver gekomen, dat een oorlog tusschen de beide republieken op handen scheen te zijn. Evenwel was er vooruitzigt op eene revolutie in Bolivia, en deze zou ditmaal waarschijnlijk aan het land van nut zijn door het bewind te ontnemen aan den President Belzu, wiens staatkunde den vrede met Peru in de waagschaal had gesteld.

— De wetgevende magt van den Staat New-Yersey, in de Vereenigde Staten, heeft in hare jongste zitting eene wet aangenomen die dronkaards met krankzinnigen gelijkstelt en hun het beheer van hun vermogen ontneemt. Deze wet is den 22sten Julij door het geregtshof van Princetown voor het eerst toegepast: nadat een van wege het openbaar ministerie ingesteld onderzoek het bewijs had opgeleverd dat de tegen zekeren persoon ingebragte aanklagte van hebbelijke dronkenschap gegrond was, is hij onder eenen voogd gesteld tot dat hij zich zou gebeterd hebben; tevens is bepaald dat elk die hem sterken drank verkocht, zou worden gestraft.

— De berigten van San Francisco van den 12den Julij jl. houden onder anderen in, dat van daar verscheiden scheepsladingen meel en krijgsbehoeften voor de opstandelingen in China waren afgezonden; deze hadden eenen zaakgelastigde naar Californie gezonden om aankoopen voor hen te doen en het gekochte te betalen.

ZUID-AFRIKA.

Volgens de tijdingen van de Kaap van den 7den Julij jl. is de nieuwe constitutie den 1sten dier maand plegtig in de kolonie afgekondigd, en werden thans zoowel van de zijde der regering als der bevolking aanstalten gemaakt voor de verkiezingen tot zamenstelling der beide wetgevende kamers. Slechts hier en daar waren er die niet met de nieuwe constitutie en inzonderheid met de hunns inziens al te liberale verleening van het kiesregt tevreden waren; doch over het algemeen was men met de nieuwe constitutie zeer ingenomen. » Het gouvernement en de bevolking der Kaapkolonie — zegt een der Kaapsche dagbladen — zijn thans verzoend; wezenlijk misnoegen bestaat er niet meer; slechts enkelen morren nog, die blijkbaar de nieuwe constitutie niet begrijpen, of zelven niet weten wat zij willen."

In de grensgewesten der kolonie werd het veldbedrijf weder met kracht opgevat, terwijl de Kaffers aan gene zijde der grenzen zich in de hun door het Britsche bewind aangewezen woonstreken allengs nederzetteden en weder ruilhandel met de ingezetenen der kolonie begonnen te drijven. Intusschen werden door den gouverneur der kolonie gedurig verordeningen uitgevaardigd tot beveiliging der grenzen: eene derzelve verbiedt aan de inlanders van den Tambookie-stam op het grondgebied der kolonie te komen, tenzij voorzien van een kolonialen pas; eene andere maakt bepalingen voor de weerbaarheid der landbouwers die zich laatstelijk nabij de grenzen op hun van regeringswege in erfpacht gegeven gronden hebben gevestigd.

BEURS-BERIGTEN. (*Naar officiele opgaven.*)

Parijs 20 Augustus: Fransche 3 pcts. rente fr. 80.15; idem $4^1/_2$ pcts. fr. 105.

Londen 20 Augustus: Engel. 3 pcts. gecons. $98^1/_4$ pct.; — Nederl. $2^1/_2$ pcts. » pct.; — idem 4 pct. » pct.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

'S GRAVENHAGE, *den 22sten Augustus.*

In de avondzitting van den 20sten Augustus jl. zijn de algemeene beschouwingen over het wets-ontwerp tot regeling van het toezigt op de onderscheidene kerkgenootschappen voortgezet, en nadat de heeren van Nispen van Sevenaer, Gevers van Endegeest, de Brauw, van Eck en Thorbecke nog het woord hadden gevoerd, gesloten.

Daarna heeft de heer Blaupot ten Cate het voorstel gedaan om, wegens de afwezendheid van den Minister belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken der Roomsch-katholijke Eeredienst, de verdere behandeling van het wets-ontwerp te verdagen tot na de terugkomst van gemelden Minister. Dat voorstel werd ondersteund door de heeren van Hoëvell, Dommer van Poldersveldt en van Nispen van Sevenaer, doch bestreden door de Ministers van Buitenlandsche Zaken en van Justitie en de heeren van Rappard, van Goltstein, de Kempenaer en Groen van Prinsterer. De heer ten Cate heeft daarop, op grond dat de Regering zich met zijne motie niet vereenigde, deze ingetrokken.

De Kamer heeft bepaald dat op heden, aan te vangen des voormiddags ten tien ure, met de behandeling der artikelen van het wets-ontwerp zal worden voortgegaan.

In de zitting van heden ochtend, waarin alle leden tegenwoordig waren zijn de beraadslagingen voortgezet.

De heer van Voorst heeft, alvorens de behandeling der artikelen aan te vangen, voorgesteld om eerst den considerans in overweging te nemen. Die motie is echter door den voorsteller ingetrokken, nadat ze door de heeren ter Bruggen Hugenholtz en Godefroi was bestreden.

Over artikel 1 hebben het woord gevoerd de heeren: de Poorter, Jespers, Rochussen, van Bosse, van Goltstein, van Wintershoven, Godefroi, van Nispen van Sevenaer, van Hoëvell, de Kempenaer, van Lennep, Storm, Sleeswijk Vening, Donker, Luijben, Groen van Prinsterer, Mackay, Strens, de Brauw, van Rappard, Thorbecke, Wintgens, Meeussen, van der Brugghen en de Minister van Justitie.

Op dit artikel zijn voorgesteld vier amendementen: één van den heer Rochussen, strekkende om de 3de of slot-paragraaph van het ontwerp, luidende:

» Voor zooveel er zich onder de bepalingen, bij dit artikel bedoeld, » eenige bevindt, welke de medewerking van het staatsgezag vereischt, » wordt die medewerking niet verleend, tenzij de bepaling vooraf door » Ons is goedgekeurd."

te vervangen door de volgende:

» Bepalingen waarbij over de medewerking van het Staatsgezag wordt beschikt, blijven ten aanzien dier medewerking zonder gevolg, zoolang zij niet door Ons zijn goedgekeurd."

Dit amendement is met 57 tegen 10 stemmen verworpen.

Vóór hebben gestemd de heeren: Rochussen, de Brauw, Elout van Soeterwoude, Gevers van Endegeest, Groen van Prinsterer, van Foreest, van Lennep, van Reede van Oudtshoorn, van Lynden en Schimmelpenninck.

Het tweede amendement is voorgesteld door den heer Groen van Prinsterer. Hij wenschte de 1ste alinea aldus veranderd te zien:

» Aan alle kerkgenootschappen is en blijft volkomene vrijheid verzekerd, alles wat hunne godsdienst en de uitoefening daarvan in hunnen eigen boezem betreft, te regelen."

Dit amendement is met 52 tegen 16 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Reinders, Hengst, van den Heuvel, Bots, Sloet tot Oldhuis, Storm, Meeussen, Thorbecke, van Hoëvell, van der Veen, Luijben, Zylker, de Poorter, van Eck, Bosscha en Beens.

Het derde amendement is voorgesteld door den heer van Rappard, die heeft voorgesteld het begin van de tweede alinea aldus te lezen:

» De bepalingen, betreffende de inrigting en het bestuur worden, voor zooveel zij niet reeds aan Ons bekend zijn gemaakt"; enz.

Dit amendement is met 57 tegen 11 stemmen aangenomen;

Tegen hebben gestemd de heeren: Reinders, Hengst, Blaupot ten Cate, Bots, Sloet tot Oldhuis, Storm, van Hoëvell, van der Veen, Luijben, Zylker en de Poorter.

Een amendement van den heer van Lennep, strekkende om in de eerste paragraaph het woord *godsdienst* door *eeredienst* te doen vervangen, is, als niet genoegzaam ondersteund, niet in beraadslaging gebragt.

Artikel 1 is, nadat daarin door de Regering nog eene wijziging is gebragt, namelijk dat uit de derde alinea het woord *vooraf* zal worden geligt, zoodat het laatste gedeelte aldus wordt gelezen: » tenzij de bepaling door Ons is goedgekeurd". — in stemming gebragt en daarbij met 41 tegen 27 stemmen aangenomen.

Tegen hebben gestemd de heeren: Luijben, Zylker, de Poorter, van Bosse, van Eck, van Wintershoven, Storm van 's Gravesande, de Man,

Jespers, Beens, Reinders, Hengst, Blaupot ten Cate, ter Bruggen Hugenholtz, van den Heuvel, Westerhoff, Bots, van Nispen van Sevenaer, de Lom de Berg, Sloet tot Oldhuis, Storm, Dommer van Poldersveldt, Meeussen, Stratenus, Thorbecke, van Hoëvell en van der Veen.

Artikel 1, met de daarin aangenomen wijzigingen, luidt nu aldus:

» Aan alle kerkgenootschappen is en blijft volkomen vrijheid verzekerd alles, wat hunne godsdienst en de uitoefening daarvan in hunnen eigen boezem betreft, te regelen.

» De bepalingen betreffende de inrigting en het bestuur werden, voor zooveel zij niet reeds aan Ons zijn bekend gemaakt, binnen eene maand na de afkondiging dezer wet, door de bestuurders of hoofden der kerkgenootschappen aan Ons medegedeeld. Nieuw te maken bepalingen worden mede, vóór of bij het in werking brengen daarvan, op gelijke wijze ter Onzer kennis gebragt.

» Voor zooveel er zich onder de bepalingen bij het artikel bedoeld, eenige bevindt, welke de medewerking van het staatsgezag vereischt, wordt de medewerking niet verleend, tenzij de bepaling door Ons is goedgekeurd."

Daarop is de beraadslaging over artikel 2 aangevangen, die morgen ten tien ure zal worden voortgezet.

In deze zitting heeft de trekking der afdeelingen plaats gehad.

Tot voorzitters der afdeelingen zijn gekozen de heeren: van Akerlaken, Mackay, Gevers van Endegeest, van Goltstein, van Rappard;

tot onder-voorzitters, de heeren: Meeussen, Luijben, Baud, Rochussen, Groen van Prinsterer;

tot leden der Commissie voor de Verzoekschriften, de heeren: Sander, Hoekwater, Donker, Wintgens, van Deinse.

Met dit nommer der *Staats-courant* worden verzonden:

1°. vel 72 — 75 van het BIJBLAD II, inhoudende een gedeelte van het verslag van het verhandelde in de zitting der Tweede Kamer van den 20sten dezer;

2°. vel 61 en 62 (Supplementbladen) van het BIJBLAD II, inhoudende eene redevoering, uitgesproken in de zitting der genoemde Kamer van den 17den dezer; en

3°. vel 43 der *Bijlagen* van het gemelde BIJBLAD, onder anderen behelzende de Memorie van Beantwoording van het Voorloopig Verslag omtrent het wets-ontwerp betrekkelijk het bouwen enz. onder vestingen.

Rhijnhoogte te Keulen: den 20sten Augustus 8 voet 6 duim (8 voet 8½ duim Rhijnl.)

ADVERTENTIEN.

MINISTERIE VAN BINNENLANDSCHE ZAKEN.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 30sten Augustus 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of bij zijne afwezendheid door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Zesde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het maken van de Aardenbaan en van de Kunstwerken voor den Aanleg van een Grindweg van Eindhoven naar Weert, voor zoover de provincie Noordbrabant zich uitstrekt; uitmakende eene lengte van 24,491 ellen.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van Waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Vrijdag en Zaturdag vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat H. F. Fijnje, bij den Ingenieur Jonkheer E. C. B. Ridder van Rappard, beiden wonende te 's Hertogenbosch en bij den Opzigter W. J. Fischer te Eindhoven.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

Provincie *Noordbrabant.*

AANBESTEDING.

Op Dingsdag den 30sten Augustus 1853, des middags ten 12 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den Staatsraad, Commissaris des Konings in de provincie Noordbrabant, of bij zijne afwezendheid door een der leden van de Gedeputeerde Staten, en in bijzijn van den Hoofdingenieur van den Waterstaat in het Zesde District, aan het locaal van het Provinciaal Bestuur te 's Hertogenbosch, worden Aanbesteed:

het leggen van de Aardenbaan en het maken van de daarin vereischte Steenen Heulen en van eene Brug voor den aan te leggen Keistraatweg van Tilburg over Goirle in de rigting van Turnhout, voor zooverre het Nederlandsch grondgebied zich uitstrekt ter lengte van 9245 el.

Deze Aanbesteding zal geschieden bij inschrijving en opbod.

Het Bestek der bovengemelde Aanbesteding zal ter lezing liggen aan het locaal van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, aan dat van het Provinciaal Bestuur van Noordbrabant te 's Hertogenbosch, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de Bestekken van Waterstaatswerken in die provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende Vrijdags en Zaturdags vóór de Besteding de noodige Aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere informatien te bekomen zijn bij den Hoofdingenieur van den Waterstaat H. F. Fijnje, bij den Ingenieur Jhr. E. C. B. Ridder van Rappard, beiden te 's Hertogenbosch, en bij den Opzigter J. J. Lugten Bz. te Tilburg.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

MINISTERIE VAN JUSTITIE.

*** De Minister van Justitie maakt bij deze bekend dat zijne gewone Audientie op Dingsdag den 23sten Augustus 1853 geen plaats zal hebben.

MINISTERIE VAN FINANTIEN.

*** Op aanstaanden Donderdag, den 25sten Augustus 1853 zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien geen plaats hebben.

DEPARTEMENT VOOR DE ZAKEN DER HERVORMDE EEREDIENST ENZ.

*** Op aanstaanden Woensdag, den 24sten Augustus 1853, zal de gewone Audientie van den Minister van Finantien, voorloopig belast met het bestuur van het Departement voor de Zaken der Hervormde Eeredienst enz., geen plaats hebben.

MINISTERIE VAN KOLONIEN.

Op aanstaanden Woensdag, den 24sten dezer, zal de gewone Audientie van den Minister van Kolonien geen plaats hebben.

's Gravenhage, den 22sten Augustus 1853.

PROVINCIALE GELDLEENING.

De Gedeputeerde Staten van Zeeland

Brengen bij deze ter kennis van belanghebbenden dat op Maandag den 12den September aanstaande, des voormiddags ten 11 ure, in de Vergaderzaal der Staten, in de Abdij te Middelburg, zal plaats hebben, *de openbare uitloting van acht aandeelen, ieder van duizend gulden, in de geldleening van f 220,000 voor de verbetering der wegen in het vierde en vijfde district*, om te worden afgelost op 1 Januarij 1854, overeenkomstig het deswege bepaalde bij Art. 11 van het plan der voorschreven Geldleening.

Middelburg, den 17den Augustus 1853.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
VAN TETS, *Voorzitter.*
VAN DER SWALME, *Griffier.*

REGISTRATIE EN LOTERIJEN.

Bij de *Eerste* trekking der *Eerste Klasse* van de 221ste *Staats-Loterij*, op Maandag den 22sten Augustus 1853, zijn prijzen van duizend gulden of daarboven te beurt gevallen aan de navolgende nommers:

N°. 11426 een prijs van 1000 gulden.
» 56 » » » 1000 »
» 17850 » » » 1000 »

De Directeur der Staats-Loterij,
J. H. FRIESWIJK.

OPENBARE AANBESTEDING.

Op Woensdag den 7den September 1853, des namiddags ten één ure, zal ten Raadhuize der gemeente Vlissingen in het openbaar worden Aanbesteed:

Het *Bestraten van den Zandweg* van Vlissingen naar Koudekerke, met het *Bouwen van twee Tolhuizen* en bijlevering der benoodigde Materialen.

Het Bestek van dit Werk, benevens de Teekening der Tolhuizen, zijn ter visie van de Belanghebbenden nedergelegd ter Gemeente-secretarie van Vlissingen; zullende de aanwijzing in loco van de te doene Werken plaats hebben op Maandag den 5den September aanstaande, des namiddags ten 3 ure, te beginnen van den Dam buiten de Duinpoort te Vlissingen, terwijl verdere Inlichtingen te bekomen zijn bij den Stads-Bouwmeester aldaar.

BERIGT.

Het Heemraadschap van den Rosendaalschen en Steenbergschen Vliet brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat ter aflossing van op het Heemraadschap gevestigde kapitalen, in zijne laatstgehouden Vergadering, de obligatien n°. 287, 163, 264, 8, 263, 271, 48, 131, 229, 46, 25, 30, 70 en 177 zijn uitgeloot en deze alzoo met 1 Januarij 1854 bij den Arrondissements-Betaalmeesters te 's Hertogenbosch en Breda, alsmede bij den Penningmeester van het Heemraadschap alhier, zijn betaalbaar gesteld.

Steenbergen, 19 Augustus 1853.

De Dijkgraaf van het Heemraadschap voornoemd,
SLUIJS.

GEREGTELIJKE AANKONDIGINGEN.

*** Bij Vonnis der Arrondissements-regtbank te Breda, van den 16den Augustus 1853, behoorlijk geregistreerd, is de heer *Johannes Josephus Ruve*, Particulier, gedomicilieerd te Oosterhout, wegens Krankzinnigheid gesteld onder Curatele.

Breda, 20 Augustus 1853.

Voor extract conform,
MICHIELSEN, *Procureur.*

BEKENDMAKING.

De Bekende en Onbekende Schuldeischers in de onder het voorregt van Boedelbeschrijving aanvaarde Nalatenschap van wijlen den heer *Christiaan Köhler*, voorheen Lakenfabrikant, overleden te Vaals, worden bij deze door den Erfgenaam opgeroepen, ten einde aan te hooren het afleggen van rekening en verantwoording van zijn beheer, welke plaats zal hebben ten Kantore van den Notaris *Wijnans*, residerende te Gulpen, op Maandag den 12den September 1853, om 10 ure des voormiddags.

TE 'S GRAVENHAGE, TER ALGEMEENE LANDS-DRUKKERIJ.